

Δημοκρατικός Συναγερμός

Ιωνάς Νικολάου
Βουλευτής Λευκωσίας

4 Δεκεμβρίου 2003

ΑΦΟΡΑ: Ο Περί Προσώπων που Συλλαμβάνονται (Δικαιώματα σε Επικοινωνία και Ιατρική Εξέταση) Νόμος του 2003.

Παρατηρήσεις:

- Δικαίωμα Επικοινωνίας:

- Πρόσωπο που τελεί υπό κράτηση να έχει δικαίωμα να συναντά καθημερινώς και για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, στην παρουσία Αστυνομικού, συγγενείς του μέχρι 2^{ου} βαθμού συγγένειας. Ο Αστυνομικός να ενημερώνει τον κρατούμενο ή τους συγγενείς για την ώρα των επισκέψεων αυτών. Θα πρέπει επίσης να υπάρχει και ο κατάλληλος χώρος όπου θα γίνονται αυτές οι συναντήσεις.
- Να παρέχεται η δυνατότητα και τα μέσα να ταχυδρομεί και να παραλαμβάνει επιστολές εφόσον το περιεχόμενο τους θα ελέγχεται στην παρουσία αστυνομικού. Ο έλεγχος να μην επιτρέπεται σε επιστολές που αναφέρονται στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ή στον Γενικό Εισαγγελέα.
- Ο δικηγόρος να έχει δικαίωμα να επικοινωνεί με τον κρατούμενο πελάτη του οποιαδήποτε ημέρα και ώρα.

- Δικαίωμα Ιατρικής Εξέτασης:

- Όταν κρατούμενος επιλέγει δικό του ιατρό να καταβάλει ο ίδιος και την αμοιβή του.
- Εφόσον αποδειχθεί ότι κάνει κατάχρηση αυτού του δικαιώματος για οποιοδήποτε λόγο (π.χ. για να τύχει ανέσεων, να ταλαιπωρήσει αστυνομικό, να τύχει άλλης ωφέλειας) να τιμωρείται.

- **Συνθήκες Κράτησης:**
 - Να υπάρχει σε κάθε κελί Κατάλογος των Βασικών Δικαιωμάτων Κρατουμένου στην Ελληνική, Τουρκική και Αγγλική.
 - Οι χώροι κράτησης θα πρέπει να διασφαλίζουν συνθήκες υγιεινής, στοιχειωδών ανέσεων και αξιοπρέπειας των κρατουμένων. Να υφίστανται οι προϋποθέσεις για ανθρώπινους όρους διαβίωσης.
- **Γυναίκες Κρατούμενες:**
 - Όταν κρατούμενη είναι έγκυος πρέπει να αποφεύγεται ή να περιορίζεται η κράτηση της σε αστυνομικά κελιά. Όταν έχει βρέφος και αυτό βρίσκεται σε στάδιο θηλασμού θα πρέπει να της παρέχονται δυνατότητες θηλασμού.
- **Ανήλικοι Κρατούμενοι:**
 - Όταν άτομο είναι κάτω των 18 ετών καμία κατάθεση ή απάντηση που λαμβάνεται στην απουσία γονιών, κηδεμόνα, δικηγόρου θα γίνεται δεκτή.
- **Αλλοδαποί Κρατούμενοι:**
 - Αν δεν μπορεί ο αλλοδαπός να επικοινωνήσει με συγγενείς, ο αστυνομικός να έχει την υποχρέωση να ενημερώνει την πρεσβεία του κρατουμένου ή το προξενείο της χώρας του το συντομότερο δυνατό και αν δεν υπάρχουν αυτά, οφείλει να ενημερώνει μια οργάνωση ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κύπρο.
- **Σωματική Έρευνα:**
 - Να επιτρέπεται μόνο όταν πληροφορηθεί ο ύποπτος τους λόγους που αυτή κρίνεται αναγκαία, έχει σχέση με το υπό διερεύνηση αδίκημα ή με ενδεχόμενο διάπραξης άλλου αδικήματος.
 - Να γίνεται σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο και από ειδικούς και στις περιπτώσεις που απαιτείται η απομάκρυνση ρούχων του υπόπτου να γίνεται από άτομο ίδιου φύλου με αυτόν και στην παρουσία μόνο αρμοδίων προσώπων.
- **Περιουσιακά Στοιχεία:**
 - Να παρέχεται το δικαίωμα στον κρατούμενο να διατηρεί τα ρούχα του και περιουσιακά στοιχεία εφόσον αυτά δεν μπορούν να προκαλέσουν βλάβη στον ίδιο ή σε τρίτους.

- **Εξέταση Παραπόνων:**
 - Ένας από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους πρόληψης της κακοποίησης και βίαντας μεταχείρισης από αστυνομικούς είναι η προσεκτική εξέταση όλων των παραπόνων για τέτοια μεταχείριση που υποβάλλεται από τον κρατούμενο από την Εισαγγελία και τα Δικαστήρια και η επιβολή κατάλληλων και αυστηρών κυρώσεων σε αυτούς που προβαίνουν σε τέτοιες πράξεις.

- **Συνέπειες Παραβίασης των Δικαιωμάτων:**
 - Αστυνομικός που παραβιάζει τα πιο πάνω δικαιώματα να έχει και αστική ευθύνη αποζημίωσης του θύματος.

- **Γενικά:**
 - Επιβάλλεται η κατάλληλη εκπαίδευση αστυνομικών στις σύγχρονες μεθόδους ανάκρισης και στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ιδιαίτερη προσοχή κατά την εκπαίδευση των αστυνομικών στην απόκτηση και ανάπτυξη ικανοτήτων διαπροσωπικής επικοινωνίας που να τους καθιστά ικανούς να προβαίνουν σε αποτελεσματικές ανακρίσεις χωρίς να καταφεύγουν σε βίαια μεταχείριση.
 - Σύνταξη και εφοδιασμό της αστυνομίας με κώδικα δεοντολογίας για τις ανακρίσεις που να αναφέρει με λεπτομέρεια την διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται σε διάφορα ειδικά θέματα.
 - Ηλεκτρονική ηχογράφηση των ανακρίσεων σαν εγγύηση εναντίον της κακής μεταχείρισης.
 - Όλα τα δικαιώματα που θα προβλέπονται στον νόμο να αναγνωρίζονται σε όλα τα στάδια της αστυνομικής κράτησης.
 - Να υπάρχει εντατική επίβλεψη και προστασία των κρατουμένων στα αστυνομικά κρατητήρια από την δικαστική αρχή.

Ιωνάς Νικολάου
Βουλευτής Λευκωσίας